

CHRONICLE

www.studentsummit.cz

14. února 2009

V/XIV

PROJEVY NA SLAVNOSTNÍM ZAHÁJENÍ
ROZHOVORY S MILOŠEM ZEMANEM A JANEM BUBENÍKEM
VELVYSLANCEM U EIFFELOVY VĚŽE
ZAČÍNÁJÍ PŘÍPRAVNÉ KURZY

Hana Bojdová,
Model NATO

Milí čtenáři,

když jsme v průběhu září a října stáli ve frontě na lístek do vlaku s názvem Pražský studentský summit, troufnu si říci, že nikoho z nás tehdy nenapadlo, že se jízda tímto vlakem bude konat v tak vysokém tempu.

S očekáváním jsme tedy prvního listopadu vstoupili na palubu. První krůčky do neznáma byly opatrné, a to v duchu vzájemného poznávání a postupného zjišťování, že spolucestující nejsou jen nějakými divnými cizinci, ale jsou to lidé, kteří se mnohdy stanou dobrými přáteli; že průvodčí, stewardi a stewardky jsou také obyčejní lidé a hlavně, že celý vlak má strojevedoucího, který ví, kam jet, aby krajina za okny byla co nejpěknější a zajímavá.

Během dosavadních čtyř zastávek jsme tak mohli sledovat krajinu finanční, diplomatickou či volební a zároveň dění v jednotlivých kupé měla svůj specifický program. V minulé zastávce jsme přivítali nové pasažéry z řad „úředníků“ Evropské unie. Dnes vlak popáté zastavil, abychom mohli načerpat nové zážitky, seznámit se se zajímavými osobnostmi a také se připravit na to, že vlak svou jízdu zanedlouho ukončí. Přesně tedy za dvacet dní, kdy zastaví ve své konečné stanici – Pražském studentském summitu. Jsem přesvědčena, že po vystoupení z vlaku nikdo nebude litovat, že tuto jízdu vydržel až do konce.

Přeji tedy příjemný zbytek cesty a úspěšné vylodění na jejím konci.

Hana Bojdová

Host workshopu

Jean Fournet,
bývalý náměstek generálního tajemníka
NATO pro veřejnou diplomacii

Delegáti Modelu OSN složili reparát z přednášení projevu – za jedna!

„Řekne-li diplomat ano, myslí snad, řekne-li snad, má na mysli ne, řekne-li ne, pak to není žádný diplomat. Zcela opačně je tomu u ženy. Řekne-li dáma ne, myslí snad, řekne-li snad, jako by souhlasila, řekne-li ano, pak to není žádná dáma.“

Charles Maurice Talleyrand-Périgord

Pozorný posluchač při plenárních projevech na minulém přípravném setkání mohl zaznamenat v porovnání s předvánočním workshopem výrazné zlepšení – a to ne o 10 nebo 20 %, ale troufám si říci, že o 100 %. Většinou projevů se nedalo formálně mnoho vytknout a vzhledem k tomu, že se mezi mluvčími našli i nováčci, je tento fakt velmi pozitivní. Samozřejmě, že vždy je co zlepšovat, a proto níže uvádíme příklad hodnocení projevů tak, jak bude probíhat na závěrečné konferenci.

Protože do slavnostního zahájení mnoho času nezbyvá, je více než nutné připomenout jeho průběh. Po formálním zahájení konference a projevech organizátorů a hostů přijdou na řadu velvyslanci jednotlivých zemí zastoupených v Modelu OSN, Modelu NATO a Modelu EU. U tzv. průřezových delegací, tedy těch, které mají zastoupení ve dvou nebo všech třech Modelech, bude o přednášejícím rozhodnuto na dnešním přípravném setkání losem. Za jeden stát tedy bude mít projev jen jeden zástupce.

Pokračování na straně 2

Pokračování ze strany 1

Projev je časově omezen na 1 minutu a prosíme všechny řečníky, aby tento limit dodrželi. Řečníci za sebou následují dle pořadí určeného organizátory (nikoli podle abecedního pořadí), ale nemusíte mít strach - řečníci budou moderátorem vyzvá-

ni v dostatečném předstihu k tomu, aby se dostavili k přednesení svého projevu.

Abychom dosáhli jednoho z hlavních pilířů Summitu, a sice vzdělávání, ohodnotí projevy, stejně jako každý rok, porota složená z členů Sekretariátu. Ti se zaměří mj. na celkový dojem, srozumitelnost přednesu, eye-contact, ale i obsahovou stránku

projevu. Hodnocení si budete moci přečíst následujícího dne po zahájení v Chronicle.

Nezapomeňte, že závěrečná konference, a slavnostní zahájení obzvláště, jsou tím pravým vyvrcholením celého ročníku, a právě zde můžete zažít ten jedinečný pocit – být „diplomatem“!

-dz-

Hodnocení projevů na IV. workshopu – téma: „Konflikt v Gaze“

USA

★★★★

- Pěkný, srozumitelný projev
- Doporučujeme zlepšit eye-contact
- Pozor na zrychlování řeči v průběhu projevu

Izrael

★★★

- Při projevu nedáváme nohu přes nohu
- Patrná mírná nervozita, která zapříčinila horší srozumitelnost
- Doporučujeme párkrát natrénovat před zrcadlem a korigovat vzdálenost od mikrofonu

Velká Británie

★★★★

- Místy příliš důrazný projev – dáno blízkostí mluvčího u mikrofonu
- Chválíme práci s hlasem (klesání na konci věty) – projev není monotónní

Brazílie

★★★★

- Hezký projev, chválíme práci s hlasem
- Patrná důkladná příprava

Ukrajina

★★★

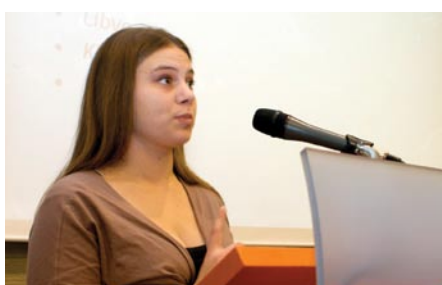
- Trochu horší srozumitelnost, jinak pěkný projev
- Pozor na drmolění

Libye

★★★★

- Chválíme eye-contact a intonaci
- V druhé části projevu se objevuje mírná nervozita – příště to chce více času na přípravu!

Ruská federace

★★★★

- Hezký projev, který však kazil horší eye-contact
- Mluvčí místy nevěděl, kam s rukama
- V projevu se opakovala stejná slova

Francie

★★★

- Projev bez oslovení?
- Důrazné, místy zbytečně (výkyvy v dikci)

Chorvatsko

★★★

- Místy se objevila přeroknutí, lehce monotónní projev
- Doporučujeme zlepšit práci s hlasem, chválíme eye-contact

Mauretánie

★★★

- Ruce mají mluvčímu pomáhat při projevu nebo být na jednom místě (pultík), nemají upravovat oděv
- Znatelná nepřilíhající důkladná příprava, příště doporučujeme několikrát přednést doma před zrcadlem
- Jinak pěkný projev

Jižní Korea

★★★

- Doporučujeme zlepšit postoj při projevu, jinak pěkný projev
- Částečně dobrý eye-contact, ale místy byl projev čten

ŠKÁLA HODNOCENÍ

- ★★★★★ Excelentní projev hodný pravého diplomata
- ★★★★ Dobrý projev, který nezapadne mezi ostatními
- ★★★ Ucházející projev, na kterém je třeba stále pracovat
- ★★ Značné rezervy v projevu – nepodceňujte přípravu
- ★ Zeela nepřijatelný projev, který se nehodí na půdu PSS

„Palestinci si stát zaslouží, Hamás ne,“ říká Miloš Zeman

Rozhovor s Milošem Zemanem o Blízkém východě, Rusku, ekonomické krizi a české společnosti.

Mluvíme spolu pár dní po ostrém startu české diplomacie v čele Evropské unie. Jak hodnotíte roli premiéra Topolánka v řešení plynové krize?

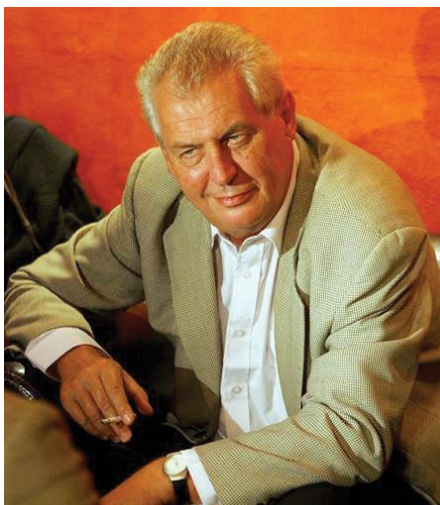
Misi Mirka Topolánka pokládám za úspěšnou. Na poslední chvíli se ji sice pokusila narušit Ukrajina dodatkem, že nic nedluží, i když nedávno přiznala, že dluží dvě miliardy dolarů. Myslím si, že Ukrajina je nespolehlivá tranzitní země, a že je proto potřeba vybudovat plynovod po dně Baltského moře. Jak řekl i Putin Topolánkovi, dokázali jste nemožné a já bych s tím souhlasil. Topolánek tuto misi velmi dobře zvládnul.

V nedávném rozhovoru pro TV Prima jste se označil za eurofederalistu a v delším časovém horizontu podpořil vznik Spojených států evropských po vzoru USA. Zároveň ovšem tvrdíte, že do dvaceti let by do Evropské unie mělo vstoupit Rusko. Nejsou tyto dvě tendence v protikladu?

Naopak, ty tendence se doplňují. Každá země, pokud chce být dlouhodobě významná a stabilní, se musí snažit být co nejméně zranitelná. A to nejen vojensky ale i ekonomicky, především v oblasti dodávek energie, jak je vidět právě na té plynové krizi. Rusko je na prvním místě na světě, co se týče energetických zásob. Má-li být Evropská unie energeticky bezpečná, tak je nutné, aby do ní vstoupila Ruská federace. Ruská kultura je navíc integrální součástí evropské kultury, sedmdesát let asijského stalinismu je z hlediska historie pouhý okamžik.

Proč by ale mělo mít Rusko zájem vstupovat do EU? Obchodovat s Evropou může i bez toho.

Pro Rusko je to také výhodné, protože zoufale potřebuje moderní technologie, aby diverzifikovalo svou ekonomiku a nebylo jen těžařskou zemí. Když cena ropy spadla ze 140 na 40 dolarů za barel, tak se najednou zhroutil ruský rozpočet, který počítal s průměrnou cenou 70 dolarů. Má-li mít Rusko jistotu, že bude modernizovat svou ekonomiku, musí ji modernizovat na stejném ekonomickém prostoru jako západní a nyní i střední Evropa.

Zdroj: i.idnes.cz

Dobře, ale bude ruská politika ochotna vzdát se své tradiční velmocenské role? Rusko bylo vždy specifickou a velice nezávislou entitou.

To můžete říct o britské, francouzské, ale i dalších politikách. Svým způsobem i o rakouské, kdysi dávno. Vždycky to byly svrchované entity. Vzpomeňte si na krásný Palmerstonův výrok, že Británie nemá přátele, ale jen zájmy. Podobně mělo své zájmy i Rusko.

Přesuňme se nyní k dalšímu ožehavému tématu světové politiky, kterým je probíhající kulminace blízkovýchodního konfliktu. Vy jste kdysi prohlásil, že dokud Palestinci používají teroristické metody, nemají právo na vlastní stát. Jak se na to díváte teď?

Já bych odlišil relativně umírněné Palestince okolo Abbáse, tedy Fatah, od Hamásu. Hamás nemá nárok na vlastní stát, ať už v Gaze nebo kdekoli jinde. Umírnění Palestinci nárok na vlastní stát mají a to nepopírá ani Izrael.

Hlásíte se k nedávno zesnulému Samuelu Huntingtonovi a jeho tezi o střetu civilizací. Nejde ovšem v případě Palestiny, nebo třeba ujugurských separatistů, které jste v této souvislosti zmínil v jednom z rozhovorů, spíše o nacionální konflikt?

Ale v obou případech jde o evidentní islamisty, stejně jako Muslimské bratrstvo v Egyptě, jehož je mimochodem Hamás odnoží. Stejně tak Čečenci jsou islamisté a v čečenské válce bojovali dobrovolníci z Al-Káidy, kteří bojovali i v UČK v Koso-

vu. Takže si nemyslím, že to má primárně nacionální kořeny.

Jak by měla západní diplomacie reagovat, když v relativně svobodných volbách v muslimských zemích zvítězí radikální islamisté, jako se to stalo právě v případě Hamásu?

To ale není pouze případ Hamásu. Počátkem devadesátých let vyhráli podobným způsobem islamisté v Alžírsku, když dostali, tuším, sedmdesát procent. Alžírská vláda ty volby zrušila. Myslím si, že udělala správně. Ve své knize Budoucnost svobody se k nim vrací Fareed Zakaria, který připomíná, že svobodné volby jsou sice krásná věc, ale pokud chybí např. nezávislé soudnictví, demokracie nemůže fungovat. Myslím si, že jsme si svobodné volby trochu fetišizovali. Jsou sice nutnou, ale nikoliv postačující podmínkou demokracie.

Jako ekonom se Vás nemůžeme nezeptat na několik otázek v souvislosti s ekonomickou krizí. Myslíte si, že je na ni Česká republika dobře připravena?

Zatím ano, pokud jde o banky. Pokud jde o reálnou ekonomiku, tak u exportní země, jako je Česká republika, je jasné, že ji musí zasáhnout hospodářská krize. Ale odlišujte finanční a hospodářskou krizi. Na finanční krizi jsme dobře připraveni díky tomu, co se stalo na konci devadesátých let, tedy privatizaci a vyčištění bank. Vyčištění nejen od špatných úvěrů, ale také od špatného managementu, což se moc neuvádí, ale byla to důležitá součást toho procesu.

Jakou roli hraje v tuto chvíli česká koruna? Někteří ekonomové vyzvedávají její význam při mírnění dopadů krize na ČR.

V polemice s Robertem Holmanem (přední český liberální ekonom, pozn. red.) jsem tvrdil, že to není česká koruna, ale právě zkušenosti s krizí ze sklonku devadesátých let, co nás dočasně izoluje od krize. Podívejte se na islandskou korunu, jejíž hodnota klesla o sedmdesát procent. Uvědomte si, že každá národní měna je v rukou spekulantů. Dokonce i silné měny, jako třeba britská libra. Natož islandská nebo česká koruna. Kromě historických reminiscencí není žádný důvod, aby se tedy národní měna udržela. Euro je

Pokračování ze strany 3

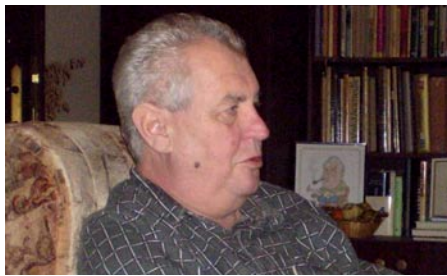
natolik silně, že si na něj žádný spekulant nemůže dovolit sáhnout. Jeho devizové rezervy jsou tak obrovské, že žádné spekulaci prostě nepodlehne.

Co se hospodářské politiky týče, jaký by byl recept Miloše Zemana?

Já jsem keynesiánek. Friedmanovci teď začínají zalézat pod zem, protože vývoj vrátil jejich teorie, zatímco keynesiánci se hrdě bijí do prsou jako King Kong a říkají „Měli jsme pravdu“. Nenavrhují tedy nic jiného než rooseveltovske recepty, a nemusi jít nutně zrovna o stavbu přehrad. Můžou se stavět dálnice a čistírný odpadních vod nebo třeba opravovat zámky, zkrátka jde o stimulaci investiční poptávky.

Závěrem našeho rozhovoru ještě několik otázek týkajících se české společnosti. V posledních letech se objevila celá řada tzv. think-tanků, tedy občanských sdružení, která se pokouší ovlivňovat politiku. Hned několik jich reprezentuje liberálně-konzervativní proud a tvoří tak ideové zázemí ODS, zatímco za sociální demokracii stojí pouze nepříliš známá Masarykova dělnická akademie (MDA). Proč tomu tak je?

Masarykovu dělnickou akademii trochu znám a troufnu si tvrdit, že vždy záleží více na tom „think“, než „tank“. Záleží na konkrétní vůdčí osobnosti, byť by byla jedna jediná, která strhne ostatní. Myslím si však, že sociální demokracie do MDA lidi spíše

odkládala. Naprosto s Vámi souhlasím, že ten „brain-trust“ tu chybí a sociální demokracie by jej měla mít, ať už to bude MDA nebo něco jiného. Celý problém spočívá v tom, že je výrazný nedostatek osobností a když už se nějaká objeví, jako např. Jaroslav Foldyna v severních Čechách, tak se okamžitě slétnou supi a uklovají ho. Závist je v sociální demokracii daleko širší než třeba v pravicových stranách, které tím, že hlásají osobní odpovědnost jednotlivce, závist přece jen trochu potlačují. Ale nechci to samozřejmě idealizovat.

Může hrát nějakou roli fakt, že v české veřejné sféře, tedy např. v médiích nebo vysokém školství, stále převažuje spíše pravicový nebo středopravý proud?

Já si myslím, že česká populace je levicová a nejde o to, jestli to přímo deklaruje, nebo ne. Ve veřejných průzkumech, kde se lidé mohli přihlásit k levici, pravici či středu, se většina přihlásila k pravici. Především díky komunismu, který se označoval za levici a používal to jako svůj fíkový list. Když se v týchž průzkumech ptali na pořadí hodnot, sedmdesát procent Čechů

upřednostňovalo levicové hodnoty. Z toho vyplývá, že se nesmíte nechat mást nálepkou, ale hledat skutečné jádro věci.

Myslíte si, že zde vůbec ještě existuje tradiční rozdělení na levici a pravici jako hlavní linie politického konfliktu?

Tento základní spor bude vždycky existovat a bude se promítat ve výši daňových sazeb a míře progresivity zdanění. Kdyby nic jiného nezbylo, spor mezi levicí a pravici bude vždy probíhat na tomto poli. Pravice musí chtít nižší daně a slabší veřejný sektor, zatímco levice přirozeně naopak.

Možná trochu osobní otázka na závěr: Proč u nás neexistuje neformální institut bývalého premiéra či prezidenta jako veřejné morální a politické autority, jak jej známe např. z Německa, Francie nebo Spojených států?

To má v českém prostředí jednu velice prostou příčinu. Nástupci předchozích politických vůdců vždy žárlí na své předchůdce, a to jak na pravici, tak na levici. Snaží se tak trochu vymazat z historie to, co udělali, ať už dobrého nebo špatného. Politici se zoufale snaží vyhnout se srovnání se svými předchůdci, a to zvláště když jsou neúspěšní, zatímco předchůdci úspěšní byli. V tom případě je to mazání historie ještě daleko razantnější.

Pane Zemane, děkujeme Vám za rozhovor.

*Jakub Eberle, Václav Kopecký,
odborní poradci PSS*

44 let od smrti Winstona Churchilla

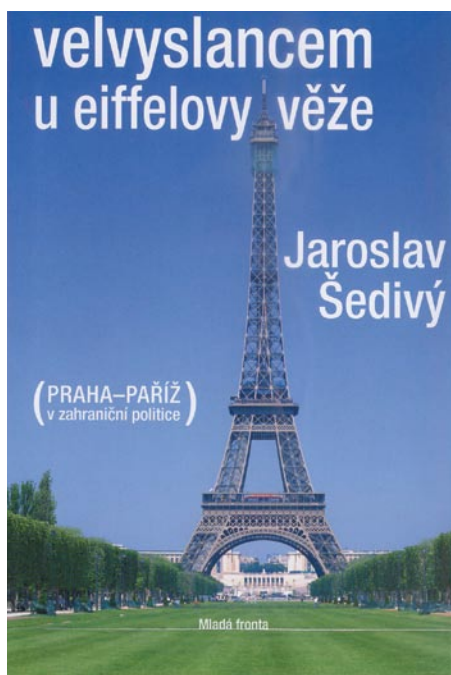
24. ledna 2009 mezi čtvrtým a pátým workshopem letošního ročníku Pražského studentského summitu uplynulo 44 let od úmrtí významného státníka a politika, největšího Brita historie, sira Winstona Leonarda Spencera Churchilla. Delegace Spojeného království si osobnost bývalého britského premiéra připomněla před minulým přípravným setkáním během pietního aktu u sochy sira Winstona tyčící se před budovou VŠE. Zazněly krátké projevy, ve kterých bylo vzpomenuáno na jeho život a připomenut jeho odkaz. Delegace položila k pomníku květinu a i s dalšími přítomnými pietně vyslechla britskou hymnu. Nejen jako ministerský předseda během války inspiroval britskými projevy, jež lidem vdechovaly sílu čelit tvrdé realitě. Churchill však nebyl jen vynikajícím politikem, vynikal i v široké škále svých dalších

zajmů. Byl vojákem, psal noviny i autobiografii, maloval, vlastnil koně, oplýval pozoruhodným vtípem a je autorem řady bonmotů. Nikdy se nesnažil zakrývat svou ctižádost a egocentričnost. Jeho životní styl byl fascinující. Během války spal údajně jen hodinu denně, již po ránu pil „koňské“ dávky whisky a kouřil silné doutníky. Své okolí udivoval energií, inteligencí a schopnostmi. Zemřel v úctyhodném věku 91 let ve svém krásném sídle Chartwell v Kentu, avšak jeho slova o krvi, potu a slzách jsou nesmrtelná dodnes. Stejně jako jejich autor. Stejně jako jeho další slavný bonmot: „Ženská je ženská... ale pořádný doutník... to je ale pokouřeníčko...“

*delegace Spojeného
království v Modelu OSN*

Příběh čističe oken, který se stal velvyslancem

Kniha Jaroslava Šedivého pojmenovaná Velvyslancem u Eiffelovy věže popisuje autorovo čtyřleté působení na českém velvyslanectví v Paříži. Díky nezvyklému propojení memoáru s prací historika podává čtenáři čtivým způsobem přehledný obraz československé zahraniční politiky, která se po vymanění ze spár Sovětského svazu vydala „zpátky do Evropy“.

Může to znít jako pohádka o splněném snu, která jako by byla vystřižená z hollywoodského filmu. Pokud jsme ale nezapomněli na dobu, kdy nadaní a tedy režimu nevyhovující lidé zastávali povolání, která ani zdaleka neodpovídala jejich vzdělání,

příběh již tolik jako pohádka nepůsobí – je opravdovým lidským osudem.

Necelý měsíc od chvíle, kdy v listopadu roku 1989 vstoupil Jaroslav Šedivý poprvé do sídla Občanského fóra v Laterně magie, byl povolán na Ministerstvo zahraničních věcí, aby se stal poradcem Jiřího Dienstbiera, který po pádu Adamcovy vlády získal post nového ministra. Jaroslav Šedivý se tehdy mohl pochlubit téměř sedmnáctiletou praxí čističe oken a výkladních skříní a zároveň dvěma historickými pracemi, které za komunistického režimu vydal pod jinými jmény.

Na začátku své knihy autor vzpomíná na první úkol, který si v novém úřadu vytyčil – co nejdříve docílit odchodu sovětských vojáků, o jejichž počtu, činnosti nebo technice neměli čeští generálové žádné informace. „Poslední sovětský voják opustil Československo několik dní před smluvně dojednaným termínem 30. června 1991,“ píše Šedivý. „Jenom nemohli pochopit, proč se s nimi nikdo neloučí.“¹

Červen roku 1990 pro něj měl být posledním měsícem ve službách ministerstva – to se ale změnilo ve chvíli, kdy se uvolnilo místo velvyslance v Paříži. Díky vlastním poznámkám z této doby se Jaroslav Šedivý vrací v čase, aby čtenáři vylíčil období, kdy zahraniční politika byla plná improvizace a ideálů, které postupně vyplnily její nejasné obrysy a daly jí konkrétní podobu, z níž vycházíme dodnes. Popisuje nejen pestrý život velvyslance, přátelství mezi francouzským prezidentem Mitterandem a Václavem Havlem, které ovlivňovalo francouzskou zahraniční politiku, ale zejména snahu zakotvit Československo (a později i samostatnou Českou republiku)

v evropských strukturách a důležitých mezinárodních organizacích, jako jsou NATO nebo Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (OECD).

Na pozadí vyprávění o tom, co mezi lety 1990 a 1994 hýbalo česko-francouzskými vztahy, se objevují i problémy domácí politiky – s privatizací spojená rozšiřující se korupce, která negativně ovlivňovala zahraniční obchod, nebo rozdělení Československa.

Jaroslav Šedivý jako správný historik čtenáři nepředkládá pouze své vzpomínky, ale dává jim smysluplnou podobu a zasazuje je do kontextu – pokud hovoří o věcech, které během svého působení v Paříži započal, zmiňuje se i o jejich výsledcích nebo dopadech. Jeho kniha prý patří k nejobtektivnějším svědectvím zachycujícím působení ve službách Ministerstva zahraničních věcí.

-tj-

O KNIZE

Kniha Velvyslancem u Eiffelovy věže 1990 až 1994 (Praž-Paříž v zahraniční politice) vyšla v roce 2008 v nakladatelství Mladá fronta.

O AUTOROVI

PhDr. Jaroslav Šedivý působil v diplomatických službách jako velvyslanec ve Francii, Belgii a Lucembursku, republiku zastupoval také u NATO. Mezi roky 1997 a 1998 byl ministrem zahraničních věcí ČR. Diplomatičtí kariéru ukončil v roce 2002 jako velvyslanec ve Švýcarsku. Po okupaci byl vězněn a poté dlouhou dobu pracoval jako lesní dělník, řidič nebo čistič oken.

¹ Šedivý, Jaroslav. Velvyslancem u Eiffelovy věže 1990–1994 (Praž – Paříž v zahraniční politice). 1. vydání. Praha: Nakladatelství Mladá fronta, 2008, s. 29.

Projekt **PREDSEDNICTVI.CZ** vzniká na základě spolupráce Evropského programu Výzkumného centra Asociace pro mezinárodní otázky (AMO) a deníku E15. Svým obsahem, zaměřením i formou je tento portál v českém prostředí jedinečný. Spojuje aktuální informace a nezávislou analýzu, která nabízí pohled na hlubší kontext dění kolem českého předsednictví 2009.

Cílem portálu je sledovat, komentovat a analyzovat dění na české i evropské scéně, přinášet rozhovory s osobnostmi a poskytovat svým čtenářům pravidelný servis např. v podobě monitoringu zahraničního tisku nebo doporučení na zajímavé publikace. Portál **PREDSEDNICTVI.CZ** by se měl stát jedním z předních českých watchdogů k tématu.

- Názory
- Rozhovory
- Tipy na publikace
- Analýzy
- Monitoring zahraničního tisku
- Kalendář akcí

„Krise přijít musela...“ říká Jan Bubeník

První otázkou naváží na otázky delegátů. Je podle Vás provázanost klimatického a protikrizového balíčku, které v prosinci na svém summitu schválily členské státy Evropské unie, dostatečná?

To v první řadě záleží na tom, koho se ptáte, a z jaké pozice on odpovídá. Já si myslím, že se při jednáních dosáhlo rozumných kompromisů. A pokud bude probíhat dialog mezi evropským průmyslem a evropskou administrativou, lze dosáhnout toho, co při diskusi zmínil Radek Špicar, a že se shody dosáhne i velkými průmyslovými firmami, jako je Volkswagen. Velké firmy nakonec zjistí, že je legislativa tohoto charakteru vlastně výhodná a konkurenci udržující.

V diskusi jste zmínil, že ekonomická krize přišla rychle a neočekávaně. První banky v USA však padly již v srpnu loňského roku, tedy již před rokem a půl. Je skutečně takové časové rozmezí z ekonomického hlediska tak rychlé? Nemohla být preventivní opatření prováděna již před jejím vypuknutím, respektive po jejím vypuknutí?

Tam byl problém bohužel v tom, že obalů na balíčcích – především u hypotečních úvěrů – bylo skutečně mnoho. A vyhlídka propíchnutí těchto obalů nebyla pro nikoho výhodná. To nám samozřejmě dává určitá poučení do budoucna. Nejdříve vše vypadalo, že bude krize omezena hlavně na Severní Ameriku, ale to se nestalo – s ohledem na dnešní globalizaci, které bylo dosaženo díky odstranění mnoha obchodních bariér,

což je samozřejmě v pořádku. Když ale někde máme velké ložisko náklady, musíme počítat s tím, že se její následky projeví i v dalších geografických a ekonomických končinách. Podle mého názoru již žádný, byť sebevětejší finanční obnos nemohl tu nafouknutou bublinu udržet. Krize přijít musela.

Narazil jste na bublinu související s krizí. Do jaké míry může být podle vás krize způsobena, nebo spíše přifouknuta, médii a následným vyvoláním nedůvěry mezi investory?

Tak to je velmi zajímavá otázka. Když se podíváte na vývoj akcií na trhu, často tam nenajdete nějaký racionální vztah, či racionální korelaci. Mezi tím, jak se firmám reálně daří – tedy mezi jejich skutečnými výsledky – a tím, jak je to reflektováno v hodnotě jejich akcií, může být propastný rozdíl. Udám konkrétní případ. Tento týden jsem měl jednání s jedním americkým klientem. Tato společnost koupila v České republice velkou firmu, pro kterou hledáme finančního ředitele. Při této diskusi jsme přišli na to, že před rokem měla firma o trochu horší výsledky, než bude mít letos. Ostatní ukazatele její výkonnosti se dokonce zlepšily. Přesto cena jejích akcií klesla o polovinu. Čili bych tu otázku téměř otočil. Očekávání a psychologie jsou velká součást toho, jak se na akcie koukáme a jak je ohodnocujeme. Použiji další příklad. Média si v současnosti velmi často stěžují na pokles nákupu reklamy a inzerce kvůli krizi. Přitom právě ona přinesla ty

špatné zprávy, čímž si pod sebou vlastně podřezávají větev. Budou zkrátka bita tím, že často věci přifukují. V podstatě se tak chovají neracionálně.

Pojďme k řešení dopadů krize na českou ekonomiku. Už jste studoval dvaapadesátibodový plán na řešení krize, který vydala ČSSD v průběhu uplynulého týdne? Při diskusi jste s panelisty narazili na to, že někdejší sociálně demokratický ministr financí neměl dostatečné ekonomické vzdělání.

On neměl žádné ekonomické vzdělání ani žádnou zkušenost s prací na druhé straně barikády, tedy mimo státní sektor. Na druhou stranu Hank Paulson, jeden ze současných členů Mezinárodního měnového fondu, patří mezi lidi vysoce vzdělané a erudované. Avšak právě mnoho z nich má podíl na tom, že jsou ztráty tak obrovské, a nesou vinu za zánik již několika set institucí. Je to trochu provokativní otázka. Zatím jsem se nedostal k tomu, abych si návrh prostudoval celý. Doposud jsem nestihl pročíst všech dvaapadesát bodů, ale předpokládám, že plán žádný zázračný recept nenabídne.

Poslední otázkou se přesuneme na Island. Nedávno se mi do rukou dostala analýza srovnávající Island a Norsko, do nedávna dva ekonomické tygry. Konec islandského zázraku všichni známe. Zhroucení přefouknuté finanční bubliny. Stát založil úspěch na bankovníctví, avšak nakonec se ukázalo, že bankovní giganty nekočíruje. Naproti tomu Norsko peníze z nerostných surovin investovalo do dlouhodobě výnosných projektů, vzdělávání a do vědy. Může to být pro ostatní státy návod k hospodaření? (Rozhovor se uskutečnil 17. ledna 2009, pozn. red.)

Norsko opravdu využívá svého nerostného bohatství právě k budování infrastruktury a konkurenceschopnosti hlavně podporou vzdělání a investicemi do dlouhodobě ziskových projektů. Norové se vyhnuli investicím, které byly jen trochu spekulativní. Naopak tak, aby jim vrácené peníze zajistily dlouhodobě udržitelnou životní úroveň. Výnosy z přírodního bohatství stát rozdělil napříč ekonomikou i sociálními vrstvami, čímž dobře stimulovali dlouhodobě udržitelné ekonomické chování populace jako takové.

DOSTANEME VÁS TAM!

ZÁJEMCI O STUDIUM NA VŠ, ZBYSTŘETE...

ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY POŘÁDÁ DALŠÍ ROČNÍK PŘÍPRAVNÝCH KURZŮ

- KURZ JE URČEN PRO OBORY POLITOLOGIE A MEZINÁRODNÍ VZTAHY
- GARANTY KURZU JSOU ODBORNÍCI Z FF UK A FSV UK
- ÚSPĚŠNOST ABSOLVENTŮ ČINÍ 90 %
- VYZKOUŠEJTE SI MODELOVÉ PŘIJÍMACÍ TESTY ČI POHOVOR NANEČISTO

Kurzy se uskuteční **každý čtvrtek v podvečer od 12. 3. do 16. 4. 2009.**

Pro zájemce možnost i sobotních celodenních kurzů.

Cena 2100,- Kč za 28 vyučovacích hodin.

Více informací a přihláška je zájemcům o kurz k dispozici na www.amo.cz

Vyplněnou přihlášku či případné dotazy zasílejte na adresu pripravne.kurzy@amo.cz

Model OSN

Partneři Modelu OSN

Generální partner

Hlavní partner

Informační centrum OSN v Praze

Uprchlíci – zdravotní rizika migrace

V poslední době se mnohdy setkáváme s nepříjemnou skutečností, která se týká všech států světa. Jedná se o zdravotní rizika spojená s migrací. Během letošního ročníku Pražského studentského summitu (PSS) se budeme ve Světové zdravotnické organizaci (WHO) věnovat především pohybu uprchlíků. Ti jsou totiž rizikovou skupinou, která může do cílových i transitních zemí zavléci různorodé nemoci.

Ve světě lze pozorovat několik hlavních migračních proudů uprchlíků. V první řadě se jedná o migraci do sousedních států, ke které dochází poměrně často a v masovém měřítku v době vnitrostátních konfliktů. Kromě bezpečnostních důvodů jde mnohdy také o problémy ekonomické, politické apod. Při této migraci není hlavním problémem přenos nemocí sám o sobě, ale především jejich šíření. Hlavně při masových odchodech uprchlíků dochází ke shromažďování velkého počtu lidí v uprchlických táborech. Může tak dojít k rychlému přenosu nemoci z člověka na člověka. Vše je zde ještě umocněno velmi špatnými hygienickými podmínkami i nedostatkem jídla, který přispívá k oslabení a větší náchylnosti k onemocnění, a samozřejmě nedostatkem vakcinačních látek.

Dalším typem migrace je přesun na větší vzdálenosti resp. do vyspělých států. Cílem statisíců uprchlíků je Evropa, kam směřují především lidé z Afriky a Asie, zatímco do Severní Ameriky (USA, Kanada) míří zejména ti ze střední a Jižní Ameriky. Je proto nutné se touto skutečností důkladně zabývat, jelikož jejím vlivem dochází k přenosu nemocí do oblastí, kde se přirozeně nevyskytují nebo byly již „vymýceny“ díky užívání účinných očkovacích látek. Především první zmíněná skutečnost – přenos do oblastí, kde se nemoc přirozeně nevyskytuje – je značným nebezpečím. V mnoha státech proto byla zavedena zvláštní opatření nařizující zdravotní prohlídku žadatelům o azyl a zadrženým ilegálním imigrantům. Přesto však není možné zcela zamezit nákaze od jedince, kterého úřady neregistrují.

Zdroj: SXC

SOMÁLSKO 1989, SÚDÁN 1990

Tuberkulóze bylo v somálském uprchlickém táboře připisováno 25 % úmrtí dospělých uprchlíků a 38–50 % úmrtí ve dvou soudánských uprchlických táborech.

KEŇA 1994

Počet nově nakažených tuberkulózou v uprchlických táborech byl čtyřikrát vyšší než mezi místními obyvateli.¹

ČESKÁ REPUBLIKA 2005

Bylo vyšetřeno 5 284 žadatelů o azyl a téměř 1 000 ilegálních imigrantů. Počet zjištěných aktivních tuberkulóz u obou skupin přesahoval více než dvacetkrát notifikaci u ostatní populace, u žadatelů o azyl dosáhl počtu 170/100 000 žadatelů, u ilegálních imigrantů dokonce počtu 625/100 000 imigrantů.²

Jako jednu z šířených nemocí můžeme jmenovat tuberkulózu (TBC), jde o vysoce infekční onemocnění, a je proto složité zajistit zdroj nákazy. TBC je vysoce infekční onemocnění, a je proto složité zajistit zdroj nákazy. Velmi problematická je také léčba, která trvá šest měsíců i déle. Tuberkulóza je jasným příkladem nemoci, která se šíří kvůli migraci na delší vzdálenosti. V současné době je největší počet obyvatel nakažených TBC v Indii, Číně, Indonésii, Nigérii a JAR, kde byl především na počátku

Pokračování na straně 9

Pokračování ze strany 8

tohoto roku zaznamenán prudký nárůst onemocnění. Právě v africkém regionu je vůbec nejvyšší počet nakažených na počet obyvatel. Mnoho uprchlíků z těchto zemí je pak nositeli onemocnění. Jejich léčba ve vyspělých zemích je dnes samozřejmá, ale finančně zatěžuje stát, který je cílem či transitní zemí uprchlíků. V případě tuberkulózy však nedochází k většímu rozšíření ve vyspělých státech, protože v nich je očkování (nejen) proti TBC často nařízeno zákonem

a obyvatelé jsou proto chráněni. Není tomu tak ale v mnoha dalších případech, kdy je zavlečeno onemocnění, na něž vakcína neexistuje, nebo je v dané oblasti považována za neopodstatněnou. V souvislosti s výskytem TBC je třeba ještě zmínit skutečnost, že kontrola a eliminace jejího výskytu je zahrnuta i do Rozvojových cílů tisíciletí (Millennium Development Goals – MDGs). Proto je nutné zabývat se problematikou šíření této nemoci i mezi uprchlíky, jelikož rychlost přenosu je v této skupině mnohem vyšší a tím pádem nebezpečnější. Do tohoto

tématu však lze zařadit kromě tuberkulózy i všechna další nakažlivá onemocnění jako např. malárii, žloutenku, břišní tyfus, AIDS atp.

Téma zdravotních rizik uprchlíků vyžaduje syntézu agend UNHCR (United Nations High Commissioner for Refugees) a WHO. V rámci PSS se mu budeme věnovat právě ve WHO, kde se pokusíme nalézt možná řešení či účinná opatření.

*Radka Nedbalová,
místopředsedkyně WHO*

¹ Tuberculosis control in refugee situations (an inter-agency field manual), WHO/TB/97.221, page 9.

² Luděk Trnka, Jana Šnircová, František Krejbič: Vyhledávání tuberkulózy mezi bezdomovci a imigranty v praxi, Zdravotnictví v ČR, č. 4/2006, souhrn viz. www.zcr.cz.

RADA BEZPEČNOSTI (SC)

- **Problematiku vyjednávání interaktivně přiblíží politolog Václav Nekvapil;**
- **jednání delegátů;**
- **předběžné schválení agendy na konferenci;**
- **organizační záležitosti**

Čtvrté přípravné setkání zahájili všichni místopředsedové Rady bezpečnosti společnou prezentací na téma současných konfliktů ve světě, která se soustředila zejména na charakteristické problémy jednotlivých regionů. Poté jsme přivítali hosta z Institutu politologických studií FSV UK Michaela

Romancova, který velmi zajímavě pohovořil o strategickém území Arktidy. O tom, jak velvyslanec z Rady bezpečnosti přednáška zaujala, svědčilo už množství otázek, které náš host zodpověděl.

Následné jednání začalo pozastavením projednávaného bodu agendy humanitární krize v Zimbabwe a přechodem k dalšímu závažnému tématu, kterým je situace v palestinském pásmu Gazy. Zástupci jednotlivých států nejprve seznámili ostatní s oficiálním stanoviskem své vlády a jednání se poté stočilo ke komuniké, které velvyslankyně Francouzské republiky předložila spolu s garanty Indonésie a Spo-

jeným královstvím. Delegáti dokument v závěru jednání schválili – 12 států se vyjádřilo pro jeho přijetí a 3 se zdržely hlasování.

Poslední přípravné setkání bychom rádi věnovali ještě větší přípravě delegátů na konferenční jednání a doladění posledních nejasností týkajících se jednacího řádu. Zároveň přivítáme významného českého politologa Václava Nekvapila, který nás interaktivním způsobem zavede do problematiky vyjednávání. Delegáti si také předběžně schválí agendu, o které budou jednat na konferenci.

VALNÉ SHROMÁŽDĚNÍ (GA)

- **Regionální výbory: stanoviska k bodu agendy zajištění energetické bezpečnosti;**
- **regionální výbory: diskuze nad konečnou podobou agendy;**
- **plenární zasedání: přednáška Lenky Kovačkové (AMO) k bodu agendy zajištění energetické bezpečnosti, diskuze k tématu;**
- **plenární zasedání: diskuze a hlasování o konečné podobě agendy.**

Protože změna je život, neslo se minulé přípravné setkání v GA ve znamení převracení zjetého programu – delegáti se nejprve sešli v regionálních výborech, kde proběhla diskuze nad bodem agendy trestní odpovědnost příslušníků mírových misí

a civilních zaměstnanců OSN i nad strategií pro finální podobu agendy na konferenci. Aby se delegátům lépe diskutovalo, předsednictvo pro ně připravilo neformální brunch, při kterém si mohli vyzkoušet také kuloární jednání.

Po přestávce se pak studenti přesunuli do pléna, aby se nejprve věnovali aktuálnímu tématu číslo 1, a sice konfliktu v Gaze. Vyslechli jsme mnoho zajímavých příspěvků a věříme, že stejně aktivní budou delegáti i při projednávání našich bodů agendy.

Poté následovala přednáška o dokumentech, které se v Modelu OSN přijímají, a to včetně praktické ukázky rezoluce Rady bezpečnosti ke zmíněné krizi v Gaze. Následně jsme se již za vedení místopředsedy Jiřího Vicherka mohli věnovat bodu agendy trestní odpovědnost příslušníků mírových

misí a civilních zaměstnanců OSN. Protože se jedná o téma poměrně spletité, za asistence několika delegátů jsme se pokusili simulovat fiktivní misi OSN během konfliktu mezi Pákistánem a Indií. Na závěr pak proběhla diskuze o tomto tématu dle Jednacího řádu. V té se země shodly na nezbytnosti transparentnosti procesu a výkonu soudních rozhodnutí v dané oblasti. Spornou se pak ukázala být otázka určení pravomocného orgánu, respektive názor, zda vytvářet nové mezinárodní orgány pro tyto protiprávní činy.

Doufáme, že všichni delegáti GA se pečlivě připravili na dnešní workshop, který bude o zajištění energetické bezpečnosti, ale hlavně vyvrcholí schvalováním konečné podoby agendy.

RADA PRO LIDSKÁ PRÁVA (HRC)

- Úvod, přednáška Věry Honuskové na téma „Lidská práva migrantů v hostitelských zemích“;
- podrobnější seznámení se záležitostmi Jednacího řádu;
- souhrnné jednání na téma problematika migrace zakončené schvalováním zkusmé rezoluce;
- co by delegáti a delegátky HRC měli vědět o konferenci PSS.

Rada pro lidská práva využila i čtvrtého přípravného setkání do poslední minuty. První část byla věnována prezentaci o stavu lidských práv v uprchlických táborech s důrazem na konkrétní země a tamní specifické problémy. Druhá část patřila proceduře, která měla v celé historii Pražského modelu OSN premiéru. Jednalo se o simulaci tzv. Univerzální periodické revize (UPR) dodržování lidských práv, tentokrát na území Barmy (Myanmaru).

Část předsednictva HRC změnila zhruba na hodinu a půl svou identitu a proměnila se ve zvláštní delegaci vlády Myanmarského svazu mající za úkol v rámci tzv. interaktivního dialogu vysvětlovat kroky, které jejich vláda činí v otázce lidských práv. Při velmi plodné diskuzi, ve které se často tato zvláštní delegace opravdu zapotila, padaly otázky především na problematiku dětského zbrojení, uprchlíků, utlačování politické opozice či také postoj junty při šíření humanitární pomoci po cyklónu Nargis.

Po odchodu myanmarských představitelů začaly státy Rady pro lidská práva sestavovat jednotlivá doporučení pro tuto zemi, z nichž ta odhlasovaná se stala součástí Závěrečného dokumentu Univerzální periodické revize, se kterým se můžete seznámit na webových stránkách Summitu.

Premiéra této procedury se rozhodně povedla, a to především díky skvělým delegátkám a delegátům. Jejich nasazení a připravenost předčily naše očekávání a byli jsme potěšeni, že se tato novinka setkala s tak pozitivním ohlaselem. Nutno konstatovat, že pochvalu si zde zaslouží většina aktivních delegátů. Přesto budme dnes adresnější a krom těch delegací, jejichž doporučení byla schválena do Závěrečného dokumentu UPR, pochvalme delegátky Kanady a Velké Británie, delegáty Jordánska a JAR, a také naše čtyři vysokoškoláky v nelehkých pozicích nevládních organizací.

HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ RADA (ECOSOC)

- Aktuality z členských zemí;
- současná ekonomická krize;
- porušování lidských práv a zásad mezinárodního humanitárního práva – přednáška;
- porušování lidských práv a zásad mezinárodního humanitárního práva – diskuze.

Čtvrté přípravné setkání jsme na půdě Hospodářské a sociální rady, jako již tradičně, zahájili přednesením aktualit přítomných zemí. Delegáti tím měli jedinečnou

možnost seznámit se s aktuálním celosvětovým děním. Dále jsme se opět vrátili k ekonomické krizi a tomu, co nového se v jednotlivých zemích děje. Vzhledem k dopolednímu panelu o této problematice byli delegáti velmi dobře připraveni a po chvíli se rozvinula diskuze. Dalším bodem programu byla přednáška místopředsedy Jana Přecha ke čtvrtému bodu agendy – věda a technologie pro rozvoj. Poté měli delegáti prostor pro vlastní dotazy, které předsednictvo shledalo velmi relevantními. Po krátké přestávce se začalo o tomto

bodě agendy jednat. Samozřejmě zcela podle pravidel Jednacího řádu jsme zahájili formální diskuzi, v níž měli studenti možnost seznámit plénem se svými stanovisky. Po přechodu do podrobné diskuze se začalo velmi bouřlivě jednat, zejména o jaderných technologiích a obnovitelných zdrojích. Svě místo v debatě však měla i problematika nedostatku vody a jejího skladování. Předsednictvo musí velmi ocenit připravenost zejména delegátky Rakouska a delegátů Malajsie, Číny a Kuby.

KOMISE PRO UDRŽITELNÝ ROZVOJ (CSD)

- Informace o závěrečné konferenci;
- delegát a jeho role, delegátské dovednosti;
- diskuze k agendě, schvalování, agendy;
- diskuze v rámci regionu o cílech vyjednávání na konferenci.

Čtvrtý workshop proběhl ve znamení tématu rozvojové spolupráce. Po krátkém zo-

pakování Jednacího řádu byl delegátům proveden do tématu promítnut klip kampaně „Česko proti chudobě“. Svou přednáškou na něj navázal Michal Procházka z České rozvojové agentury. V závěru proběhla diskuze a prezentace stanovisek delegátů k tomuto bodu navrhované agendy.

Dnešní, tedy poslední workshop, se ponese v „předkonferenčním“ duchu. Kromě

diskuze o bodech agendy a jejich schvalování nás čeká i poslední představení nutných dovedností delegáta a zejména vykrytí regionálních vazeb a společných cílů na konferenci. Navrhovaná agenda pro konferenci obsahuje tyto tři body: klimatická změna, vodní zdroje a rozvojová spolupráce.

SVĚTOVÁ ZDRAVOTNICKÁ ORGANIZACE (WHO)

- Diskuze nad konečnou podobou agendy a její schválení;
- a návod na psaní dokumentu;
- informace o konferenci;
- diskuze je o medicínských objevech.

Máme za sebou i čtvrtý workshop a před konferencí nás čeká už jen jeden. Tentokrát se celý vázal k našemu třetímu bodu agendy. V první části byli delegáti seznámeni podrobněji s tématem a dozvěděli se informace, které jak doufáme, pomohou při psaní rezolucí.

Je vidět, že delegáti pilně pracovali na přípravě a jejich stanoviska byla od po-

sledního setkání ještě o mnoho lepší. Ná sledovala jak veřejná rozprava, tak i neformální diskuze. Vše samozřejmě probíhalo dle Jednacího řádu. Ač jsme zdravotnická, tedy odborná organizace, delegáti do svých vystoupení zapojili i politickou stránku věci.

Nakonec přišla na řadu přednáška Dory Tomíčkové z organizace Lékaři bez hranic. Její vyprávění bylo velmi poutavé a delegáti si udělali skrze její zážitky obrázek o situaci v Uzbekistánu, Barmě a Mosambiku.

SVĚTOVÁ OBCHODNÍ ORGANIZACE (WTO)

- Prezentace o liberalizaci obchodu s nezemědělskými výrobky;
- diskuze o liberalizaci obchodu s nezemědělskými výrobky;
- diskuze o agendě.

Čtvrtý workshop začal pro delegáty WTO trochu jinak než pro ostatní. Již v půl deváté jsme měli být připraveni na exkluzivní přednášku šéfa evropské části firmy Microsoft Jana Mühlfeita. Ten posléze vystoupil také na plénu v panelové diskusi o světové finanční krizi. Ve WTO se věnoval spíše mezinárodnímu obchodu a jeho novým trendům. To bylo velice zajímavé, jelikož jsme se z úst jednoho z nejvýše postavených Čechů v nadnárodní firmě dozvěděli pozoruhodné informace o nových trendech v mezinárodním byznysu. Pan Mühlfeit mluvil zejména o přesunu kapitálu a moci ze západu na východ.

Po společné části v plénu jsme se přesunuli zpět do naší místnosti a jednání započala krátkou prezentací místopředsedy Petra Švece o liberalizaci služeb, jež měla být hlavním bodem jednání. Poté nastala obecná rozprava o tématu, avšak některé

země neměly příliš ujasněno, co vlastně chtějí prosazovat, a tak byla vyhlášena patnáctiminutová přestávka pro kuloární jednání. Mezi tím se v jednací místnosti schylovalo k další přednášce. Po pauze tedy před členy WTO předstoupil další vzácný host, tentokrát jeden z nejlepších českých obchodních advokátů, partner firmy White&Case, pan Michal Smrek. Obecným tématem jeho přednášky bylo mezinárodní obchodní právo, jehož překážky ilustroval na mnoha příkladech z praxe. Bylo nám například osvětleno, proč je tolik společností zaregistrováno na Kypru či v Nizozemsku.

Po druhé hodnotné přednášce zbyla přibližně hodina na podrobnou diskusi o liberalizaci služeb. V debatě byli nejaktivnějšími delegáti Indonésie a Barbadosu, avšak klíčovou roli sehrála Venezuela. Ta i přes časovou tíseň zcela zablokovala hlasování o zpřesnění bodu agendy, které mělo znamenat odklon z roviny obecné do konkrétnějších vod, a to k tématu liberalizace finančních služeb. Vzhledem k bloku ze strany venezuelské ministryně však k tomuto oficiálně nedošlo. Celá diskuze se vedla v nepříjemném, kapitalistickém duchu a bylo cítit, že západní mocnosti by nejradši odbouraly veškeré bariéry a skoupily všechny banky a služby v zemích rozvojových. Naprosto šokující bylo, že se k široké liberalizaci služeb pozitivně vyjadřovaly i země chudé. Tyto tedy přímo souhlasily se svou druhotnou kolonizací! Neslýchané! Doufejme, že si do příštího setkání ministři z rozvojových zemí s sebou přibalí i zdravý rozum a nepůjdou jen na ruku Západu.

*Kristián Léko,
delegát Zimbabwe*

Důležité termíny Pražského studentského summitu

Konference – 6. – 9. března 2009

Model NATO

Model NATO Partners

Model NATO is co-sponsored by the North Atlantic Treaty Organization

Main Partner

British Embassy
Prague

Workshop IV

This workshop started as usually – with a joint session of PSS delegates. However, before the end of this particular part, Model NATO participants transferred themselves to their negotiation room thus saving some time for special program. Our planned guest with lecture on Afghanistan, Zuzana Fialová, unfortunately could not take her speech, therefore we had to modify our arranged program. Martina delivered

informative lecture on NATO-Ukraine Commission and NATO-Georgia Commission. These commissions are main bodies for communication between NATO and mentioned countries. Delegates then took advantage of discussing their state priorities, discussed military spending, enlargement, Afghanistan mission as well as energy security. The last mentioned topic however does not belong to NATO's competence, as some delegates correctly objected. Then we watched a video lecture made by Dr. Jamie Shea, director of policy planning, from NATO Summer School on the topic of Euro-Atlantic integration. We also practised adopting Final communiqué at the very end of our workshop. Delegates gained necessary knowledge of this extremely important issue which they will find useful in upcoming Prague Student Summit in March.

NATO in sixty

It has been 60 years since our dear friend for the very first time gingerly threw open his lovely eyes. As all kids, our friend was no perfect child. The teenage years were pretty bumpy, adolescence did not mark too much improvement, and the adulthood... well, say that, to much surprise, he somehow survived... He and all of his far-fetched visions about saving the world, Jindo dogs in Korea, whales and such. And now, here we are, celebrating his 60th birthday!

My dear friend, some say that you are too old. They are perhaps right. I say, look at the positive side of the whole thing. Old people are generally lucky. No longer do you need to pretend being ambitious and effective – each and everyone already knows what a starchy layabout you are and no one expects you to be more. No longer you need to come up with fresh ideas and

Pokračování ze strany 12

perspectives – believe me, going on about the good old days stuff already fills most of everyone’s time. Enjoy the freedom, do whatever you want! – The memory, like a sieve plus, talks about the past achievements that will provide you with a good excuse. And finally, the sales of your bios are bound to increase!

60 is the time of retirement, time to get the opportunity to reap rewards, to enjoy the eternal bliss of fame and glory. Sometimes perhaps too eternal. But anyway, think about it. It is time to clear the stage when the rheumatism advances and dental plates have replaced the teeth. The end is inevitable for everyone, and it would be wrong to try to avoid inevitable when it is at someone else’s expense.

Have a happy birthday, become a loving father and help your illegitimate children to rise to prominence; no one likes the phantoms of the past conserved in formaldehyde. Hopefully, you have already begun and we are looking forward to meet another new celebrity, who will, following your example, advance and change our society for the better as much as you once did, any time soon.

Lucie Vošická, Ambassador of Denmark

Model NATO Fieldtrip to Čáslav

The day before our fourth workshop, we, a group of would-be permanent representatives to the NATO North Atlantic Council, had a great chance to visit perhaps the most important Czech Air Force base – the 21st Tactical Air Force Base located near Čáslav. This particular base is so special because it is a home base for our only supersonic jet fighters – JAS-39C/D Gripens. Čáslav AFB also hosts the wings of L-159A/B Alcas, Czech-made subsonic tactical fighters.

After minor problems with obtaining a security clearance (well, we definitely

didn’t look like students of the University of Defence as we primary were supposed to be), a military bus drove us to the airport. During four hours, the Air Force revealed to us its little secrets: First, they let us go to the heart of the air base – the Tower and its air traffic control room, meteorological stations, and IT offices. Then they showed us an aircraft maintenance room with several half-dismantled Alcas, and a building with a very special name – “Gripeník” - the Gripens hangar. The last thing we visited was a simulator room for Alcas. The 3-D

simulating capabilities of this expensive machine combined with pilots’ intention to show us every possible twist and turn made most of us feel a little uncomfortable. Well, just imagine feeling like flying without actually being in the plane. Then we took a few photos with old planes, the bus drove us back to the railway station, and we headed back to Prague.

*Pavel Doško,
Ambassador of Norway*

Third workshop in pictures

Model EU

Partneři Modelu EU

Generální partner

NIZOZEMSKÉ VELVYSLANECTVÍ

Hlavní partner

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

British Embassy
Prague

Botschaft
der Bundesrepublik Deutschland
Prag

planpolitik

Model EU odstartoval ve velkém tempu

Lednovým workshopem, který byl pro Modely OSN a NATO v pořadí již čtvrtým, odstartoval letošní ročník Modelu Evropské unie. Na rozkoukání čas ale rozhodně nebyl.

Po úvodních informacích přišlo na řadu vzájemné představování. K tomu byla použita prezentace s plastikou Davida Černého Entropa, která znázorňuje 27 stereotypů spojujících se členskými zeměmi EU. V jednotlivých obrazech měli ministři rozpoznat zemi, jež reprezentují, posoudit (ne)vhodnost zobrazeného stereotypu, případně navrhnout vhodnější přílehlavější.

Pak následovaly dvě debaty s hosty. Na obě diskuze přijali pozvání experti na slovo vzatí. První se věnovala postavení telefonních operátorů v rámci vnitřního trhu EU. Na klíčovou otázku – zda regulovat ceny za roamingové SMS, či ponechat ceny na trhu – měli oba hosté odlišnou odpověď (viz „Regulace cen roamingových SMS – nejen duel, ale i živá debata“). Následoval panel o biopalivech, kterého se zúčastnili čtyři odborníci pohybující se v této tematické oblasti. Se studenty debatovali zejména nad otázkou efektivnosti biopaliv (viz „Biopaliva – mediální bublina, nebo zásadní

energetická otázka?“). Přes odborný charakter obou diskuzí se účastníci Modelu EU velmi aktivně zapojovali a neváhali konfrontovat stanoviska panelistů s argumenty vlastními.

Po expertních diskuzích přišla na řadu příprava na jednání. Účastníci byli nejprve seznámeni s pravidly simulace prostřednictvím výkladu Jednacího řádu. K lepšímu uchopení byla připravena praktická ukáзка jednání o kritické energetické situaci v Evropě, kterou se Slovensko rozhodlo řešit kontroverzním zprovozněním jaderné elektrárny v Jaslovských Bohunicích a Rakousko se s tím nehodlalo smířit.

Poté se již samotní účastníci ujali svých ministerských křesel, neboť si měli poprvé vyzkoušet samotné jednání. A hned se museli vypořádat s problémem, který Evropskou unii tradičně rozděluje. Rada měla totiž na agendě konflikt v pásmu Gazy a úlohu EU při jeho řešení. Během jednání kladli ministři důraz zejména na bezpečnostní a humanitární aspekt stávající situace a jejich aktivita a přehled v dané problematice slibují konstruktivní a činnorodá jednání na dalším workshopu i závěrečné konferenci.

Regulace cen roamingových SMS – nejen duel, ale i živá debata

Hosty první expertní debaty úvodního workshopu Modelu EU 2009 dne 17. ledna 2009 byli Petr Piškula, zástupce společnosti Vodafone CZ, a s. a Martin Rezek, reprezentující Sdružení obrany spotřebitelů (SOS).

Petr Piškula reprezentoval jednoho z předních českých operátorů, tedy subjekt, na nějž by případná regulace měla největší negativní dopad. Tomu také odpovídal cha-

rakter jeho vystoupení a stanovisko, které k problému regulace zaujal. Svě vystoupení začal krátkým úvodem do problematiky, kdy zmínil nařízení Evropského parlamentu a Rady EU, které již v současné době reguluje cenu za roamingová volání. K další regulaci na poli roamingových SMS zpráv se vyslovil značně kriticky s odkazem na porušování zásad volného trhu a upozorněním na aktivity především Evropské komise (EK) docílit rozsáhlých změn

v celém mobilním sektoru na území EU. Svou kritiku podložil několika konkrétními argumenty. Neopomněl zmínit stále ještě nerozhodnutý případ u Evropského soudního dvora, zabývající se námitkou, zda EK měla právo na první fázi regulace, tedy regulaci roamingových volání. Dále zazněla kritika nedůkladné studie o vysokých maržích operátorů nebo nad - či podhodnocení řady argumentů v rámci celounijní diskuze o této problematice.

Martin Rezek zastával přirozeně opačné stanovisko a v rámci problému cen roamingových SMS se klonil k názoru, že regulace na tomto trhu je potřebná a její cenový efekt na konečného spotřebitele je žádoucí. Hlavním argumentem jeho vystoupení bylo tvrzení, že samoregulace na trhu v tomto případě nefunguje a mobilní operátoři vytvářejí kartely, jenž poškozují volnou soutěž a nenutí jednotlivé poskytovatele služeb snižovat ceny v rámci boje o zákazníka. Kritizoval rovněž vysoké marže operátorů, které se především podílejí na současné vysoké ceně roamingových

SMS, která v EU činí v průměru 0,29 EUR za zprávu. V příspěvku byla rovněž zmíněna vlivná role Evropské spotřebitelské organizace (BEUC), která bojuje o udržení regulace i po roce 2010 a klade důraz především na transparentní průběh veškerého účtování mobilních operátorů.

Vystoupení obou účastníků ze dvou opačných táborů vyvolalo zájem o tuto tematiku i mezi studenty. Především energický a vtipný projev Martina Rezka zaujal mnohé z účastníků a převážně na něj byla směřována řada otázek a následná výměna názorů mezi ním a ostatními studenty značně oživila tento duel. Došlo například na otázky nutnosti regulace v době, kdy lze zdarma volat prostřednictvím internetu či na polemiku o fungování volné soutěže v sektoru mobilních služeb. Proběhlá debata dala vzniknout celé řadě otázek v hlavách účastníků, kterým dozajista rozšířila přehled o tomto tématu, které se v současnosti nachází relativně vysoko na evropské agendě.

Biopaliva – mediální bublina nebo zásadní energetická otázka?

Hosty druhé panelové diskuze na prvním workshopu Modelu EU byli Tomáš Doucha z Výzkumného ústavu zemědělské ekonomiky, novinář Petr Havel, Jan Rovenský z Greenpeace a Vladimír Vlk z Ministerstva životního prostředí ČR.

Docent Doucha na úvod představil spektrum základních argumentů v diskuzi o biopalivech. I když jejich použití může vést ke snížení emisí, zlepšení energetické soběstačnosti a udržení zaměstnanosti v zemědělství, může zároveň naopak vést k ohrožení biodiverzity nebo zvyšování cen potravin. Petr Havel pojal svůj příspěvek velmi razantně: „Pálení kyttek a vymačkávání šťávy z nich je strategicky nesmysl pro celou planetu. Biomasu na planetě potřebujeme, vytěžení její značné části bude mít zásadní negativní vliv na biodiverzitu a ekologii.“ Jan Rovenský z Greenpeace se naopak pokusil vyvrátit mýty, které téma doprovázejí. Poukázal také na nezpochybnitelný fakt, že biopaliva mají slabé výsledky ve srovnání s energetickou biomasou a jejich systematické využití v energetických mixech členských států EU je problematické. Podle Vladimíra Vlka je třeba diskutovat věc technicky, oddělit ji od

politiky: „Evropská unie má dnes závazek asi 10 % podílu biopaliv – to je relativní číslo založené na celkové spotřebě. Diskuze probíhá dál - je to málo, nebo naopak příliš moc, a je to vůbec dlouhodobě udržitelné?“

Podle Jana Rovenského je třeba nepodléhat panice. Biopaliva podle něj nejsou

v této chvíli klíčovou otázkou, ale spíše jen mediální bublinou. Existuje řada jiných palčivějších problémů – např. o alternativních zdrojích se hovoří v souvislosti s plynovou krizí. Energetickou závislost na Rusku je podle Rovenského třeba řešit zejména snížením její spotřeby. Tady bioenergetika EU nespasí, a to ani biopaliva druhé generace, která už vykazují lepší užitné vlastnosti.

Pan Vlk upozornil, že sektor energetiky je velmi citlivý a vývoj nových technologií těžce předpověditelný: „Když jsem před 30 lety chodil do školy, tak nás učili, že po roce 2010 nebude ropa. To se ukázalo být špatným předpokladem. Ropa bude, ale bude čím dál dražší. Její získávání bude finančně i technologicky náročnější.“ Tomáš Doucha souhlasil: „Lidstvo jde celou řadou cest, které se nakonec ukáží být slepou uličkou.“ Jan Rovenský diskuzi uzavřel konstatováním, že biomasa takovou cestou může být, ale pouze v pečlivě vybraných oblastech a za omezené veřejné podpory. Bioenergetika může být i dobrým byznysem. Tržní principy se totiž dají velmi dobře využít i v environmentalistice. Naopak regulace má někdy horší dopady.

Priority Španělska pro nadcházející polovinu roku 2009

Jako ministr zahraničí Španělského království bych se kromě obecných evropských témat, které budou nevyhnutelně předmětem diskuzí a vyjednávání na půdě evropských institucí, zaměřil na zdůraznění a prosazování témat reflektovaných v domácí politice, zájmech obyvatelstva Španělského království a témat týkajících se zájmů a bezpečnosti Španělska jako suverénního státu, tak i jako člena Evropského společenství. Mezi obecná témata, která budou v kompetenci mých ministerských kolegů, patří zejména zdokonalení a uzavření společného klimaticko-energetického balíčku (vypracovaného v březnu 2007) před volbami do Evropského parlamentu v červnu 2009, související zajištění energetické stability v době finanční krize a prosazování společného stanoviska na mezinárodním fóru v „post-kjótském období“.

Dále mezi tato témata patří uchování statusu quo ve společné zemědělské politice a rozpočtu založeném na HDP členských států.

Ve sféře zahraničně politické je jednou z priorit Španělského království zvýšení a zefektivnění spolupráce v otázkách legální migrace a zdokonalení právního rámce a spolupráce v otázkách ochrany před nelegální migrací z třetích zemí.

Španělské království bude prosazovat na půdě Rady diskuzi o „zvýhodněném statusu“ pro Maroko jako důležitého partnera v otázkách bezpečnostní a obchodní spolupráce v regionu.

Souvisejícím tématem, o jehož projednávání se zasadíme, bude vypracování plánu tzv. Středomořské unie, neboli unie zemí kolem Středozemního moře, která by představovala území míru a rozvoje tak, jak

to vyplývá z deklarace Španělska, Francie a Itálie z prosince 2007. Naši prioritou by bylo představit tento projekt na půdě EU a přesvědčit Unii o smyslu tohoto společenství jako doplňku Evropské politiky sousedství a tzv. Barcelonského procesu, namísto jejich nahrazení. Touto iniciativou tak můžeme zajistit větší úroveň bezpečnosti a spolupráce v regionu.

Jednou z hlavních priorit je pro nás prohloubení jak ekonomické, tak politické spolupráce se zeměmi Latinské Ameriky. V tomto směru se Španělské království nabízí jako iniciativní spojovací článek a vyjednávač mezi členskými státy EU a demokratickými zeměmi v latinskoamerickém regionu.

*Daniel Bacho,
ministr zahraničí Španělska*

Fotogalerie

Perličky

- *Jirka Bejček (předseda HRC)* při pohledu na svou prezentaci: „To je ale hezká prezentace!“
- „Já věřím, že Myanmar nemá ve svých ozbrojených složkách vojáky.“
delegát Číny v HRC
- „Nevím, kde ty fotky dělají. V džungli? V nějaký Tramtárii?“
delegát Číny v HRC
- „Jak se chcete dostat s těžkou technikou do džungle? Chcete tam lítat helikoptérou? Chcete se teleportovat?“
delegát Číny v HRC
- V rámci diskuze o výhodnosti přijetí eura a stanovení (ne)výhodného kurzu:
Michal Mejstřík: „Na Slovensku se to stalo.“
Radek Špicar: „Takovou chybu bychom my neudělali.“
- *Radek Špicar* o dohodě EU a automobilek o emisích CO₂: „Dohodli jsme se na vzájemně přijatelném kompromisu...“
- Odborník na geopolitiku *Michael Romancov v SC* o tom, že moře a oceány tvoří většinu naší planety:
„Tato planeta je modrá bez ohledu na to, zda si to Václav Klaus myslí, či nikoliv.“
- „Izraelským chirurgům se už trochu třese ruka, postupně se stávají řezníky.“
velvyslanec Libye v SC o situaci v Gaze.
- „Spojené státy jsou rozhořčeny. Tedy ne přímo rozhořčeny...“
velvyslanec USA v SC
- „Musíme obě strany masírovat...“
velvyslanec ČLR v SC o tom, že obě strany izraelsko-palestinského konfliktu musí společně hledat řešení.
- „Je to tragická událost. Válečné zločiny se ale prostě dějí...“
velvyslanec USA v SC o bombardování civilních cílů v Gaze.
- „Francie je zvědavá a ráda se dozví něco nového.“
delegát Francie v regionu GA
- „V Palestině žije 1,5 mil. obyvatel a zabití pouhých 500 z nich není žádná tragédie.“ *delegát Francie v regionu Evropy GA* při diskuzi o izraelsko-palestinském konfliktu
- „Mám na vás dotaz, který mi jistě nezodpovíte a zůstane tak otázkou řečnickou.“ reakce Portugalska na projev *Izraele v plénu GA*
- „Dámy a přátelé...“
delegát Velké Británie v plénu GA
- *místopředseda GA Jiří Vicherek* během své interaktivní přednášky:
„Já jsem teda OSN a napsal jsem Chartu...“
„V tomto tématu se velmi rychle ztratíte...“
- *Místopředseda GA Jiří Vicherek* během řízení diskuze: „Otevíráme řečník pořadníků.“
- „You keep talking about our moral obligations... but seriously, who cares about morals in politics?“
Štěpán Štrébl, Delegate of Canada
- „I would like to get back to the budget question. Look at my poor catholic country, we cannot contribute any more money!“
Katka Pleskotova, Delegate of Poland
- „I don't really understand how NATO could solve the immigration problem of Europe... You mean we would shoot at the immigrants?“
Nikolas Mayer, Delegate of Italy
- „V souladu s naším postojem k mezinárodním otázkám... je nám to jedno.“
ministryně Portugalska v Model EU
- „Klaus tady byl, je, ale zase odejde... díky Bohu.“
ministr Itálie v Model EU

Závěrečný Social Event s podtitulem Filmové melodie – Filmoví hrdinové

Měli jste někdy chuť být někým jiným? Silnějším, odvážnějším či nekonformnějším? Přijďte na večírek s identitou svého oblíbeného filmového padoucha či hrdiny/hrdinky.

Social Event proběhne v pondělí 9. 3. 2009 cca od 20 hod v klubu Hvězda.

Social Event je večírek zaslouženého oddechu a zábavy po náročné konferenci, ve svém zájmu si tedy zajistěte možnost zůstat v Praze až do úterý!

Bližší informace o večírku očekávejte na konferenci.

Fotogalerie

Top partneři

Generální partner
Modelu OSN

Hlavní partner
Modelu OSN

Model NATO is co-sponsored by the North
Atlantic Treaty Organization

Hlavní partner
Modelu NATO

British Embassy
Prague

Generální partner
Modelu EU

NIZOZEMSKÉ VELVYSLANECTVÍ

Hlavní partner
Modelu EU

Zastoupení
Evropské komise
v České republice

Univerzitní partner

Partner zahájení

Partner jednání

Dodavatelé služeb

Mediální partneři

**Asociace
pro mezinárodní
otázky**
Association
for International
Affairs

Asociace pro mezinárodní otázky využívá zpravodajství z databází ČTK, jejichž obsah je chráněn autorským zákonem. Přepis, šíření či další zpřístupňování tohoto obsahu či jeho části veřejnosti, a to jakýmkoliv způsobem, je bez předchozího souhlasu ČTK výslovně zakázáno.

CHRONICLE, noviny Pražského studentského summitu, registrováno MK ČR E 16149, vydává ASOCIACE PRO MEZINÁRODNÍ OTÁZKY – Žitná 27, 110 00 Praha 1; tel.: 224 813 460; www.amo.cz / www.studentsummit.cz, e-mail: info@amo.cz / summit@amo.cz; šéfredaktorka: Michaela Baginová, tel.: 721 711 293; zástupkyně šéfredaktorky: Tereza Jermanová, tel.: 775 281 971; e-mail: chronicle@amo.cz; anglická sekce: Lucie Bednářová, Kateřina Palová; odborná spolupráce: Lucie Bednářová (lb), Hana Bojďová, Martina Braunová, Vít Dostál, Zuzana Fialová, Dominik Jandl (dj), Ivana Jemelková, Luděk Mohr, Vít Nejedlo, Kateřina Palová (kp), Michal Pečeňa, Daniela Zrucká; technická spolupráce: Michaela Petrová; fotografie: Hana Bojďová, Zuzana Fialová, Petr Gottfried, Josef Petrák.